

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv. III. 21. 021/2012/4. szám

A Kúria a dr. Németh Ferenc István ügyvéd által képviselt felperesnek, a Kristonné dr. Dusza Gabriella ügyvéd által képviselt alperes ellen, helytállási kötelezettség megállapítása iránt, a Pesti Központi Kerületi Bíróságon 36.P.89.329/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 41.Pf.638.870/2011/3. számú ítéletével befejezett perében, a jogerős ítélet ellen a felperes részéről 11. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes édesanyja és az alperes között „Családi Biztosítás” vagyonbiztosítási szerződés jött létre 2000. május 26-i kockázatviselési kezdettel. A felelősségbiztosítási elemeket is tartalmazó szerződés különös feltételei értelmében a felperes, mint a kockázatviselés helyének 1/2 arányú tulajdonosa is biztosított. A felperes a vagyonbiztosítási szerződés tárgyát képező ingatlanon 2008. január 1-jén R.T-nek személyi sérüléssel járó kárt okozott.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a baleset a felelősségbiztosítási szerződés hatálya alá tartozik, ezért R.T. kárigényéért a felperes helyett az alperes helytállni köteles.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, mert álláspontja szerint a megállapítási keresetnek a feltételei nem állnak fenn. Hivatkozott arra is, hogy a felperes elmulasztotta a szerződési feltételekben meghatározott két napos határidőn belül a káresemény bejelentését, ezzel pedig lényeges körülmények kideríthetetlené váltak, így a felperes és a károsult közötti hozzátartozói kapcsolat tisztázása, amelynek fennállása kizárja a helytállási kötelezettségét.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Az ítélet indokolásában megállapította, hogy a felperesnek nincs olyan joga, amit az alperessel szemben meg kellene óvnia, ilyet nem is jelölt meg, ezért a megállapításra irányuló keresetnek nem volt helye.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és

megállapította, hogy a felperes által 2008. január 1-jén R.T-nek okozott károkért az alperes a „Családi Biztosítás” Kiegészítő Felelősségbiztosítás Különös Feltételei szerint köteles helytállni. Az ítélet indokolásában megállapította, hogy a felperes a perbeli szerződés biztosította, a 2008. január 1-jén bekövetkezett baleset pedig a biztosítási eseménynek minősül. A felperesnek nem volt a baleset idején hozzátartozója R.T., az elsőfokú bíróságnak az e körben kifejtett indokolása téves. A bizonyítási eljárás adatai alapján azt lehetett megállapítani kétséget kizáróan, hogy a felperes és R.T. között a jegyességhez szükséges eljegyzésre a baleset után egy évvel később került sor. A kárt a felperes okozta, akinek a kártérítési felelőssége a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése alapján fennáll. Rámutatott arra az ítélet indokolásában, hogy a vagyonbiztosítási szerződés felelősségbiztosítási elemet is tartalmaz, és a Ptk. 559. §-ának (2) bekezdése alapján a károsult a kárigényét közvetlenül a biztosítóval szemben nem érvényesítheti, de a felperes mint biztosított követelheti az alperestől, hogy mentesítse őt olyan kár megtérítése alól, amelyért a jogszabály alapján felelős. A felperes megalapozottan terjesztette elő a Pp. 123. §-a szerinti megállapítási keresetét, mert a pert megelőzően az alperes elzárkózott a teljesítéstől.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet és abban annak hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását kérte. Jogi álláspontja szerint az elsőfokú bíróság értékelte helyesen a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésének megfelelően a bizonyítékokat. Arra hivatkozott, hogy a károsult a peres eljárás során úgy nyilatkozott, hogy nem kívánt és nem is kíván a felperessel szemben kártérítési igényt érvényesíteni. A felperessel szembeni kártérítési igény hiányában ezért a felperesnek nincs olyan joga, amelyet az alperessel szemben óvni kellene, ezért a megállapítási kereset feltétele nem áll fenn. Hivatkozott arra is, hogy a felperes a vagyonbiztosítási szerződésben meghatározott bejelentési kötelezettséget - a tudomásra jutástól számított két napon belül - elmulasztotta, emiatt pedig lényeges körülmények kideríthetatlenné váltak, ezért a biztosító szolgáltatási kötelezettsége nem áll be. A felperes és a károsult között a baleset időpontjában több volt, mint érzelem nélküli kapcsolat, a perben feltárt bizonyítékok ezt támasztották alá, és ez a körülmény a határidőben történt káreset bejelentését követően kideríthető lett volna.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

Az alperes a rendkívüli perorvoslatát megalapozó jogsértést a helytállási kötelezettségének téves jogi megítélésében jelölte meg [Pp. 270. §-ának (2) bekezdése]. Ezért a jogerős ítélet ebben a keretben volt felülbíráható [Pp. 275. § (2) bekezdés].

Az alperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.

Az elsőfokú bíróság elutasította a felperes megállapításra irányuló keresetét, mert az volt az álláspontja, hogy annak feltételei nem állapíthatóak meg, a másodfokú bíróság azonban eltérő következtetésre jutott és megállapította az alperes helytállási kötelezettségét. Annak nem volt akadálya, hogy a másodfokú bíróság maga is értékelje a rendelkezésre álló bizonyítékokat, mert a kétfokú eljárás szabályai megadják ennek a lehetőségét a számára is. Az adott esetben a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokból azt a következtetést vonta le, hogy a károsult és a biztosított felperes között a baleset bekövetkezése idején nem volt hozzátartozói kapcsolat, ezért a biztosítási esemény bekövetkezett, erre figyelemmel a felperes megállapítási keresete is alapos.

A felülvizsgálati kérelem a jogerős ítéletet megalapozatlannak tartotta az elsőfokú ítélettel szemben a tekintetben, hogy az alperes helytállási kötelezettsége a felperes és a károsult közötti hozzátartozói viszony balesetkori fennállása miatt nem állapítható meg. Megalapozatlanság miatt a jogerős ítéletben megállapított tényállás akkor vitatható, ha a bíróság a tényállást a szükséges bizonyítás

lefolytatása nélkül, vagy a bizonyítékok Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében foglaltakat sértő értékelésével állapította meg, az adott esetben azonban mindezek nem állnak fenn.

Tény, hogy a felperes a vagyonszerzési szerződés biztosítottja, és nem volt vitás az sem, hogy 2008. január 1-jén R.T. személyi sérüléssel járó balesetet szenvedett, ahogy az sem volt vitás, hogy a személyi sérüléssel járó káreseményt a felperes okozta, akinek a kártérítési felelőssége ezért a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése alapján állt fenn. A felperes ezzel bizonyította, hogy a káreset bekövetkezett, ezzel szemben pedig az alperesnek kellett kimentenie magát annak bizonyításával, hogy a családi biztosítás különös feltételeinek a fennállása miatt - a biztosított hozzátartozója volt a károsult a baleset időpontjában - nem áll fenn a helytállási kötelezettsége.

A másodfokú bíróság helyesen értékelte az elsőfokú bírósággal szemben a rendelkezésre álló bizonyítékokat, amelyek a felperes és a károsult közötti, a baleset idején fennálló kapcsolatra vonatkoztak és nem tévedett, amikor a hozzátartozói viszonyt a káresemény idején nem látta megállapíthatónak. Helyesen állapította meg azt is a jogerős ítélet, hogy mivel az alperes a pert megelőzően elzárkózott attól, hogy a felperest mentesítse olyan kár alól, amelyért jogszabály alapján felelős, vele szemben a Pp. 123. §-ában megállapított megállapítási kereset előterjesztésének a feltételei fennálltak.

Tévesen hivatkozott az alperes arra, hogy a károsult nyilatkozata, miszerint a felperessel szemben nincs kárigénye, mentesítené az alperest a felelősségbiztosítási elemet is tartalmazó vagyonszerzési szerződés alapján fennálló helytállási kötelezettsége alól, mert ez nem feltétele ennek.

Miután a perben lefolytatott bizonyítási eljárás során a hozzátartozói kapcsolatra vonatkozó adatokat tisztázni lehetett, ezért alaptalan az alperesnek a késedelmes bejelentéssel kapcsolatos álláspontja is.

A kifejtettekre figyelemmel a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okok miatt nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül, a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pereszes alperest a felperes felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére.

Budapest, 2013. február 18.

Dr. Molnár Ambrus s.k. a tanács elnöke, Dr. Almásy Mária s.k. előadó bíró, Dr. Udvarý Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

*kúriai tisztviselő
HM*